

Maana də nê Musa daygə Mariam

Les Aventures de Moussa et Mariam

Traduit par l'équipe d'ELN soumraye
Soumraye

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Cette création ne peut être utilisée à des fins commerciales. Cette création peut être adaptée ou complétée, mais l'œuvre ainsi modifiée ne peut être diffusée que sous une licence identique ou similaire à celle de la création originale. Les mentions relatives aux droits d'auteur, d'illustrateur, etc. doivent être conservées.

Traduit par l'équipe d'ELN soumraye

Adapté de *Préparons-nous!*, préparé par Louis McKone et Abakar Abdel-kerim, © 2011, Association SIL, pages 11, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35
et de *Classes Préscolaires au Guera : Guide d'Enseignant*, réalisé par Sakine Ramat et Caroline Tyler, © 2010, La Fédération des Associations pour la Promotion des Langues du Guéra (FAPLG), pages 42-43

Maana də nê Musa daygə
Mariam

Les Aventures de Moussa et
Mariam

Soumraye
Tchad

Maana də 1 - Asə angal dəma dara bərmê

Musa ala giyê lecolê nane me caga da dawa duwa neyme dēm. Anji ur ba ha wunjê gə kwandaw moso. Anji so lekolê da wa i gə gidi. Gər bərmê gə gecheyê da dēbə dodə yər ga kabno wada mo. Anji wa cilangə kabno gə geche dərêwê ib dən. Chopər di yə pre gə dwana dara ba ha dēməw. Chopər di swoy ba: asə angal dəma.

Musa di gam wa duwa gə gidi jang, gəra ha asa dægəlaw gasasa gə ichere dəwê. Caga da anji neyem wa gidi bêdê dēm. Anji kanji chendəw gə geche ba winaw diya di dərêdə bam.

Gwale gə urê

1. Mê urnê ba mê cilangə bərmê da urəm i ala gə na mo ? (yara əsay abe me əsay jele me ca)
2. Musa 'yo diya i man man mo ?
3. Mê urnê dara mani nê ta di ba alnam bêdê da ur i ala gə na mo ?
4. Anê gwabna bal me wana hana bərmêlê da ur i ala gə na mo ?

Maana də 2 - Gə əsən

Əsən mən da nə dine 5. Gə əsən da nə neyem ala mani nə lade labaa nə acne me ca. Gə əsən nə neyem gwaba gə chen gə dwe labaa wawê hura gə bargeyê me ca. Gə əsən nə neyem miyê gə gəna sugəlê labaa gəsê gə gəna bam yigalê me ca. Gə əsən nə neyem janga mani me ḏangəra mani dundərêgə me ca. Gə əsən nə neyem ləmê sade labaa chidê labe najadə me ca. Nə neyem gərsê kwo gə barge labaa busê gə barge labaa ḏangəra gə machin me ca.

Gwale gə urê

1. Əsay mən da əsay nə dine əndi mo ? 2. Chenəm gə dwe da mê ha alaw i mani na nə lade mo ? 3. Gwaba gə chenəm gə dwe da acne dana mo ? 4. Mini da acne dana mo ? 5. I giyê na me anê neyem ala gə əsərang mo ?

Maana dē 3 - Yigalê

Musa ha bam kuray bəwê waw abêwlê yigalê. Managə yiga duwalê anji ha gəsê bakugmi me jiri me ca.

Tanga da cendi yigə sənə də əne daa gə miri. Laba da cendi gəsə bakugmi. Pi pa da cendi polbə gubdəri kalbə bulê day ya dəgəlay mən mən de. Managə cendi polbə gubdəri di bam mwom da cendi bo bakugmi dərêdə subu subu gubulê mən mən, gubu di dūngê duwa ya duni tuldə de. Ərə cendi bo sənə mugdəgə gubdəri di daa. Musa abêw wayəw da : « Gorndən laba da mê al giyê ladə nanə. »

Gwale gə urê

1. Musa day gə abêw ur ba gə gəsə i na yiga dayê mo ?
2. Cendi yigə sənə di i gə na mo ?
3. Cendi polbə gubdəri bulê day i man mo ?
4. Cendi gəsə swagê di dūngê day i man mo ?
5. Managə cendi bo swagê di gubdəri yê mwom da cendi al i na mo ?

Maana dē 4 - Sēba

Gə urni da Musa daygə Mariam lay habde me lam duwa dē geche. Sēba da ur duwa naṇe me dajara haralê. Managə sēba gəra bor dodə sənālê mwom da dine di yəbdə.

Musa cər dē yab bajadə bam me kaldə ɲar dodə sənālê me aɲji way ba : « Ta i labje ni. »

Mariam u dasa me bo swani lê ɓani. Tandi cər sēba dē yab gədadə bam me hudəle bo wala lê. Əɣə cendi womdə bam.

Gwale gə urê

1. Duwa da surê i na mo ?
2. Duwa da 'ywor mani le me ca mo ?
3. Musa da al i na gə sēba di mo ?
4. Mariam da al i na mo ?
5. Duwa da acṇe. Mê ha gama səm man mo ?

Maana dā 5 - Gam sām dara mwom

Gə dəmas Musa 'wo nê Dawud lê. Pi da cendi wun̄jəgə gə biy. Ərə cendi ha jardin lê ba gə ha cê mongo. Musa 'ywo mongo gə na ladə me an̄ji ur ba wome. Dawud wayəw da : « Gam jang! Wuy əsam bam me wuy mongo dā kaw bam do me mē wom sən. »

Musa way da : « Dana mo ? Nê ur gama bēdê. »

Dawud way da : « Sənā dā nê wun̄jê ənda lê ta di mwom ilê. Doṇ kaw chigdê managə acneyê me bərxənə hara chigdə mongo səwê me ca. Managə acneyê da mwom ilê. Nê ur ba dê 'yo ənda mwom bēdê. »

Gwale gə urê

1. Musa day gə Dawud da wun̄jəgə i gə na mo ?
2. Cendi 'wogə i woy mo ?
3. Musa ur ba wom i na mo ?
4. Dawud wayəw ba alna na mo ?
5. Dana mo ?

Maana dā 6 - 'Ywala gaba hara lekolê wala gə wala

Lendi me Mardi me da Musa ala giyê lekolê nañe, dām da dawa urə nañe. Gə Mekredi da anji ha kanja Dawud me wayəw da : « Hare dē ha ənda ca kurayê nalalê. »

Dawud wayəw da : « Me lekol ilê laba. »

Musa wayəw da : « Mana urə nañe. Hare dē ha ənda. »

Dawud wayəw da : « Metər ha gəlê mani nê dərway me dē ina ənda lē bēdê da dē ha ənda 'wacna mani bēdê. »

Musa ha mənaw kurayê. Anji wunjê dawa gərêwê ba.

Gə Jodi da anji cor ha lekolê. Dawa dā Metər urəw gwale managə mani nê gə gəlgə gə Mekrediyê da anji 'wocn bēdê bərin. Kwandaw nê pad da 'wocne. Cendi piyê baya.

Gwale gə urê

1. I wi ha gə Musa kurayê mo ?
2. Dana me mē neyem hara kurayê mənəm bēdê mo ?
3. Dawud ha kurayê bēdê dana mo ?
4. I wi al acn mo ? Dana mo ?

Maana dē 7 - Mê ha ala ina dara sii urē duwa mo ?

Wala mēn Mariam womēre. Sədē urēle. Idē bodē borgê sədê. Tandi ur ba dē wom mani bêdê. Awadē hara gēra yêrdē. Managē tandi yêr Mariam mwom da tandi way da : « Sədē urēle. Kal bwadē borgē sədê dī. Su barge nimiyê me dardē sədê. Sədē urēnê da kal dē chana nimi nanē me ca. Para neyem chē sii urē dodē dēm da sanga kaw sədē dī warnadē lê siŋ da i pali. Ina i pali da əm ga doktor ha 'yadē nibakin som. »

Gwale gē urê

1. Mariam gwale dēra da i na mo ? 2. Gun sēw urēnê da gē ha alaw ina bêdê mo ? 3. Ina me gē ha ala mo ? (barge gē ənē, cha gē nimi) 4. Pali da ina mo ? 5. Charwa dēdē pali i na mo? (dē dāng kaw ilê)

Maana dē 8 - Wadē gay lē

Mariam 'ywo labiya ɛrə gadə kaw woməre me ca.

Mariam ha yaradē.

« Səy di biyaye dēm mo ? », Mariam urdē yande.

« Êw biyan nanē, dēm da dwana ni ilê bêdê sən », gadə cwodē waydē yande.

Mariam yər dara gadə di dwana dərə dədə ala giyê ilê bêdê sən da ɛrə Mariam way da : « Nê ur ba nê wayê. »

Pi pa da tandi sar kulu dalaw me sar ciri dwaɾə me.

Managə kulu dalawê tandi sarbə bababge boy duwa bam. Targənɗ dang da tandi wiy dasabe bam me tawa bam me barge gə nê gadə kaw bam me ca.

Gadə way da : « Dê wanê nanē doche doche diya. »

Gwale gə urê

1. Mariam gadə da sədə i man mo ?
2. Mariam ur ba dē wadē gadə lē dara na mo ?
3. Tandi al i giyê gə na pi do mo ?
4. Tandi wiy i na mo ?
5. I giyê gə na me anê ha ala dara wagə gə kwandang lē mo ?

Maana dē 9 - Kal 'wada dodê mad mad dī

Managē dine dēmê lekolê gē dawa dē pagare da dawa urē nanē. Managē ka da Musa daygē Dawud hargē ca kurayê nalalê nimiyê. Həlala gē nê nimi day da 'ywol nanē. Managē cendi dēmê nimiyê da Musa yêr aba ciri duwa bēdē gē dwe gē wor hara lekolê sē. Dwe di ilê 'wadalê managē kuray buwê ib. Musa wayəw da : « Mê neyem ala yande bēdê. Mwom ilê ichin dwaregêlê. Mārĩ dara wa da ha 'wo mani nê acne hara nēm kuray dalawê. Nare woni cha nimi di ha alala mwom. Doṇ kaw hara chigdē ichin dēdêgêlê me lay mwom əsəwê bam jiga jiga. Mê 'wodē gubêlê bam hən gē kuray bəw me desə gubē di bu daa me ca. Yande da doṇ di ha neyama chigdê ichin di dēdêgêlê bēdê. Nare ha wamara mwom bēdê. »

Gwale gē urê

1. Dwe gē bani di ha 'wada i wey mo ?
2. 'Wada gē kuray buwê ib da acne dara na mo ?
3. Ur i hara 'wada wey mo ?
4. Doṇ da al i na mo ?
5. Mani nê ta di ha əmara bam man mo ?

Maana dē 10 - Hara gē lekolê wala gē wala 'ywala duwa

Wala mən Mariam idə waydə da : « Jomni dē laba da dē ha lekolê bēdê. Awe haralê yibên dən, me tandi way badə yibəy diya me ca. »

Mariam way da : « Yande bēdê. Nê ur ba nê wadar hara gē lekolê bēdê. Metər ha gəlê mani nê dərway me gun gē inalê bēdê da ha 'wac̣na mani di bēdê. »

Idə waydə da : « Awey di oc̣n yibê gē bara nanē dē giñnê bam da ladə bēdê. »

Mariam way da : « Ina lekol da 'ywala dərə nanē. »

Managə ta lê da awadə di kaw dēmê me ca. Tandi way da : « Mariam gwale gē dē way ta di nê dwoy com, gwale diya 'ywole. Ha lekolê me dē gərə ha 'ywan gē dawa dē pagare. »

Gwale gē urê

1. I wi haralê nê Mariamê mo ?
2. Tandi ha ala ina mo ?
3. Dusərêng gong maana dē nê Mariam awadə dərə dē đang dēdê mo ?
4. I gwale na mo ?
5. 'Ywa bərmê gaba đaraw da i man mo ?

Maana dē 11 - Gē dāngērē diya man mo ?

Musa ur ba ha wun̄jəlê gē kwandaw moso, an̄ji wa ha gē gidi. Walê da dægəlaw ajar habda gəndəwê me gəm duwa ajar diya. An̄ji 'woc̄n dara diya di ba ur i dāngərā me dərêw ur i wun̄jê gē kwandaw moso. Cendi wun̄jə dawa 'yengə lē ba. Gəra ulay da Musa nəm gwale gē nê diya duwa di bam, ərə sanga da gəm duwa di sodə me woməw nan me ca.

Chendəw gē geche wuyəw diya di bam gē sabən. Chidəw dē geche bo nimi nê lade dasalê me ju wala bo lē me Musa hurê dægəlaw lē nimi nê hərəngelê neyem ya dawa dəndadə gənən̄ subu de. Targən̄ dāng da tandi maw diya di daa gē barge. Tandi wayəw da : « Gam dægəlam di kaldə dē damna gē chiwlê jang. »

Gwale gē urê

1. Musa dægəlaw ajar diya man mo ?
2. An̄ji dāngərē diya duwa di kalang bēdê dana mo ?
3. Sanga da an̄ji i labiya mo ?
4. Chidəw dē geche al ina mo ?
5. Tandi maw diya di daa dana mo ?

Maana də 12 - Gama gə habde

Musa day gə Dawud hargə bam kanja habde nê woye.

Cendi 'wogə bam hên kaw 'ywa habde nan bêdê.

Managə ta lê gang Musa yər habda gə dwe gə səbərêw bor gə daraw. Anji way da : « Nê sawna habda gə ta di asnaw dodə da də handa 'ywa habde nê dine nan me giyê ənda kaw ha 'yaŋa bam kalang me ca. »

Managə anji ajə habda di gə machet duwa dii mən da habda di swoy ba da : « Ajən bêdê, nê i bəra. Anê kalnan me nê dara jwara da nê ha yang yaa ni. Nê ha surêng mări 'wang yiga danê. Sabərang ha damalê sənalê jang me anê ha dama dun niyê sêdêng ha 'ywalange. Urəng i dēlbê gə habde me sabna nê woye mərə me. »

Gwale gə urê

1. Habde da giyê day ina mo?
2. Maana də ta di i 'yang labaa i kulagə mo? (Habda neyem waya gwale bêdê dēm da gwale gə ta di me gəsêni di me i sêdə 'yang.)
3. Gə ha 'wacŋa man dara habda di ba i bəra mo?
4. Nare ha ala ina mo

Maana dā 13 - Gə 'yor mwom gə 'wada bam man mo

Wala mām, Musa ha yara Dawud. Anji wayəw da :

« Nê ha i kuṛalê, mê ur ba mê hale me mo ? » Dəm da Dawud woməre me anji wayəw da : « Nê neyem bêdê. Nudên woməne me nê 'wodəle me ca. »

Musa wayəw da : « Chidən dā dwe kaw 'wodəle me ca me managə tandi 'wadna ba da in 'yadə nimi nê lade nê gə bo wala me sugar me lê. 'Wada di hana ganəm pi pi kalnam bêdê da ha yara doktêr. Əm ga anji ha 'yam charwa dā gə 'wogdə amasel labaa kinin dā gə 'wogdə plajil som. »

Dawud way da : « Yande da, laba da nê ha cha nimi nê ire me hərange me nê ha bwa gwoyni me ca. Ga sən di binan da dê ha ənda kuṛa lê di sanga som. »

Gwale gə urê

1. Dawud neyem hara kuṛa lê bêdê dana mo?
2. Musa iw 'yadə chidəw dā dwe ina dara ba 'ywana gə labiya mo?
3. 'Wada di warna lê jang da doktêr ha 'ya ina mo?
4. Gun ha əmê mwom gə 'wada bam man mo ? (wuya gə əsay bam gə sabən, wuya gə habde yaa day bam, bwa gə nimi nê jabel bani nimi nê chalê)

Maana dɛ 14 - Əndara

Wala mən Mariam day gə Musa borgə bərmêlê ba gə ha yara awragə dɛ dam ciri dɛ tulinê alê ta. Cendi ha bərmê gə geche duwê me tu diri wun̄jə nəm dərêgə da. Managə cendi gəra ciri dɛ nê awragêlê ib mwom da moto wada dəm tulêgêlê ib. Gang yande da pini gə moto di usərər bam me aba moto day gə gun gə ajəl tarwê di borgə dodə sən̄alê ca. Moto di kaw əndər dodə sən̄alê me ca. Musa day gə Mariam wada dara wagə woni bugdara di lê.

Aba moto di so daa me waw aba ajəla tarwê di lê ba swana damna bam bərmê dugdəwê. Aba ajəla tarwê di 'ywo diya dægəlawê. Dægəlaw di chow bare nan̄e. Musa day gə Mariam awragə di dwaya hərəja me hara ba dɛ yər mani nê alal di.

Awragə di way da, « Nwangərana moto di bam bərmêlê kalang. Yande da əndara gə d̄ang ha 'ya lê bêdê. »

Ərə tandi yər diya di. «Mariam asəndə angal ənda me bəl bare gə nê gun gə d̄ang duwa bêdê. Mana mən mwom ilê bareyê me mê bəl̄nê da mê ha alala mwom me ca. Ha kan̄ja barge gə chiwle me nimi nê chiwle me nê gəra wuy gə diya di bam. »

Gwale gə urê

1. Mariam day gə Musa ilê alagə ina managə bərmê gə gecheyê mo ?
2. Ina 'ywo moto di mo ?
3. Cendi al ina dara wagə gə woni bugdara di lê mo ?
4. Dara na me Mariam awadə way ba cendi ba asna angal day dara bare gə nê gun gə dāng duwa mo ?
5. Mê bəlnê bare gə nê gun gə dāng duwa da mê ha ala ina mo ? (wuya səm di bam gə sabən me nimi nê jabel bani me ca)

Maana dē 15 - Gama gē sii dara mwom gē Pali

Mariam ha yara chidēdē dē Patima. Tandi dēm ha kērē ciri dwaṛēlē. Tandi yēr solbē chērlē gēsa dalawē me gē ma sange lē dēdēgēlē. Tandi ur Patima idē ba dana me cendi ba igdē sange dalawē mo?

Patima idē cwodē waydē da : « Ba i dara gama gē sēdēgē dara mwom gē pali. Patima, pi da dwe ni gē maṇ mēn pali alaw me 'yaw bam me ca. De nē inanin sange dalawē da bedē ha yidbēnin bēdē me nē gamnin sēdēnine me ca. »

Gwale gē urē

1. Mariam yara ina kērē nē Patima lē mo ?
2. Gun 'ywo mwom gē pali man mo ?
3. Patima idē al ina dara gama gē nare dēra mo ?
4. Mani nē dāng woni ala dara gama gē sii ilē mo ? (gē turgē da hurna gumac gē dāṛējaw sorbē me pantalo me ca)

